

FUŠ – Film u školi

Prijedlog metodičke pripreme uz film

Tko si ti, mama Mu?

Wem är du, Mamma Mu?

SADRŽAJ:

Podaci o filmu / kratak sadržaj	3
Prije gledanja	4
Najava filma	4
Nakon gledanja	4
Filmski jezik	
Animirani film	6
Filmska izražajna sredstva	6
Boja	7
Zvuk	8
Za one koji mogu, žele i stižu još...	8

Materijal je osmišljen kao vodič za izradu vlastite pripreme za rad s djecom na motivaciji te analizi nakon gledanja filma *Tko si ti, mama Mu*. Prijedlog nije predviđen da se odradi u cijelosti niti prema redoslijedu već prema mogućnostima, uzrastu, ali i afinitetima i kompetencijama djece.

Prijedlog je pripremila Mirjana Doblanić Pekica.

Listopad 2024.

PODACI O FILMU

Izvorni naziv: Wem är du, Mamma Mu?

Filmski rod: animirani

Filmski žanr: pustolovni, obiteljski

Zemlja i godina proizvodnje: Švedska, 2023.

Trajanje filma: 66 minuta

Redatelj: Christian Ryltenius

Scenarij: Peter Arrhenius

Uloge / glasovi: Lo Ericsson, Li Hagman, Mattias Knave, Rachel Mohlin, August Tivermark

Originalna glazba: Henrik Lörstad

Producentica: Filippa Torstensson

Animirani film nastao prema **knjigama Jujje i Tomasa Wieslandera i ilustracijama Svena Nordqvista..**

Festivali:

Guldbage 2023., Norveški međunarodni filmski festival 2023., Pulica 2024.

Preporuka za gledanje: 5+

Ključni pojmovi / teme: pustolovina, prijateljstvo, pažnja, empatija, različitosti / prihvaćanje različitosti, zajedništvo, sloga, opraštanje, isprika...

Korelacija s nastavnim predmetima: Iako se film u nastavi najčešće povezuje uz Hrvatski jezik i područje medijske kulture odnosno Kulture i medija, Tko si ti, mama Mu? može biti zanimljivo polazište za teme drugih nastavnih predmeta: Prirode i društva, Likovne kulture, Glazbene kulture, Sata razreda, Zdravstvenog i Građanskog odgoja.

Kratak sadržaj

Mama Mu poželjela je napraviti kazališnu predstavu-mjuzikl. Pokušava motivirati i svog velikog prijatelja Gavrana da sudjeluje, no Gavranu se ideja čini ludom jer je realizacija nemoguća. Mami Mu iskrsne i dodatan problem – osjeća odgovornost za nestanak plišanog medvjedića, omiljene igračke Malog Brata. Kad je netko blizak u nevolji, moramo zanemariti svoje želje! Mama mu s Gavranom kreće u potragu za plišanim medvjedom kako Mali Brat ne bi „izgubio“ Božić. Hoće li pronaći medvjedića, hoće li se vratiti predstavi?

U ovoj zanimljivoj animiranoj priči – kroz potragu i popravak „ranjenog“ plišanog medvjedića – protkane su teme o vrijednostima pravog prijateljstva, empatiji, zajedništvu, važnosti poštivanja različitosti, slozi, opraštanju. Izvrsna su motivacija da se o svemu, kroz priču, i opet razgovara s djecom.

Prije gledanja (aktivnosti – odaberi ovisno o grupi djece koja se priprema)

1. Razgovarati s djecom o domaćim životinjama:

Koje životinje nazivamo domaćim životinjama, ima li netko domaće životinje, jesu li ih vidjeli uživo, koje su im najdraže i zašto?

Vole li priče/slikovnice/knjige o domaćim životinjama? Koje su im najdraže?

2. Razgovarati o prijateljima:

Kakav mora biti prijatelj / kakav ne smije biti? Koje su osobine pravoga prijatelja? Što sve možemo činiti s prijateljem? Što ne smijemo činiti prijatelju?

Najava filma

Film *Tko si ti, Mama Mu?* animirani je film u kojem su glavni likovi životinje. Mama Mu je krava, a njezin je najbolji prijatelj gavran! Mama Mu živi na farmi na kojoj živi obitelj s dvoje djece, djevojčicom i dječakom. Na farmi ljudi brinu o životinjama, no na ovoj neobičnoj farmi jedna krava brine o djeci i njihovim potrebama. Srećom, kad se nešto dogodi, može se osloniti na svoga prijatelja gavrana. Što se dogodilo, u kakvu su pustolovinu upali?

Zamoliti djecu da film pogledaju do samoga kraja – nakon filma slijedi odjavna špica na kojoj pišu imena svih ljudi koji su film stvarali. Iako ih ne poznaju i neće moći pročitati sva imena, važno je da vide koliko je ljudi bilo potrebno za njegov nastanak.

Nakon gledanja

Upitati djecu kako im se svidio film. Svoju ocjenu mogu dati brojčano od 1 do 5 podizanjem prstiju jedne ruke – svi istovremeno. Ovisno o vremenu, može se povesti razgovor s njihovim dojmovima i pitanjima.

U kojem godišnjem dobu započinje film? Kako to saznajemo?

(Vizualno: boje jeseni, padanje lišća, kiša... / auditivno: zvukovi kiše, grmljavine...)

Koga upoznajemo?

Što rade dječak i djevojčica? Što radi Mama Mu?

Što Mama Mu predstavlja svojem prijatelju gavranu? Koja je njezina želja?

Kako on na to reagira?

Kako joj objašnjava da ne želi sudjelovati u predstavi-mjuziklu?

(Kaže joj da se osvrne oko sebe i vidi radi li to itko – pjeva i pleše. Zaključuje da ne radi i postavlja joj pitanje što bi bilo kada bi se svi pretvarali da su netko drugi!) Različitim pitanjima potaknuti djecu da kažu svoje mišljenje o tome!

Mama Mu prihvaća gavranov poziv da se pridruži njegovim željama – pomogne mu prikupljati „važne“ stvari.

Koje osobine je pokazala Mama Mu, a koje gavran u tom dijelu?

Je li gavran ipak razmišljao o tome da pomogne Mami Mu? Kako je to pokazano?

(U svojoj kućici/skladištu i sam pokušava glumiti, kostimirati se, razmišlja o njezinom prijedlogu.)

Zašto je Mama Mu odustala od svoje želje, što se dogodilo? Kako se osjeća zbog toga?

(Dječak se vratio po svog medvjedića i jako se rastužio jer misli/zna da medvjedić ne voli biti sam. Mama Mu se osjeća krivom jer je ostavila medvjedića na podu. Smatra da je ona odgovorna i da mora pomoći da se medvjedić pronađe jer je dječak tužan.)

Gavran joj pokušava objasniti da je stvarno kriva jer je pokušavala nešto neobično i drugačije od onoga što bi trebala činiti – jesti i davati mlijeko. Je li to stvarno tako?

(Ni on nije običan gavran, druži se s kravom, bavi se pronalaženjem stvari, skladišti ih...)

Potaknuti djecu da iznesu svoje mišljenje i razgovarati o tome što ona osjeća.

Gavran shvaća koliko je Mama Mu zabrinuta i sam se pretvara u drugu ličnost! Koga glumi, što postaje? (Crno-bijelom slikom i glazbom koja asocira na detektivske filmove gavran postaje detektiv iz noir filmova!)

Mama Mu i gavran kreću u potragu za medvjedićem. Što im se sve događa na tom putu?

S kojim se životinjama susreću, na kakve prepreke nailaze, u kakvim se situacijama nalaze?

Koje osobine pokazuju glavni junaci u toj potrazi?

(Odgovornost, požrtvovnost, slogu, zajedništvo... - pravo prijateljstvo.)

Što se dogodi s medvjedićem kada ga pronađu?

Kako mama i sestra pokušavaju utješiti dječaka tužnog jer više nema svog medvjedića?

Kako se medvjedić vrati dječaku?

Kako ga dječak prihvaća?

Što ga tada ipak brine i što mu odgovaraju Djed Mraz i mama?

(Ranjenog je medvjedića gavran „izlijčio“ i s Mamom Mu ubacio u vreću s poklonima Djeda Mraza. Medvjedić više ne izgleda kako je izgledao, no dječak mu se jako razveseli, kao najdražem mogućem poklonu. Ipak, zapita se, znači li to da nije odrastao. Mama i Djed Mraz objašnjavaju mu da na to ima pravo i da nema pravila kakav bi netko i kada trebao biti – ukazuju na važnost različitosti i toga da svatko bude baš onakav kakav jest – bez obzira na „pravila“. Razgovarati s djecom o tome!)

Kako završava film?

Što to kazuje o gavranu?

Čemu su nas poučili Mama Mu i gavran?

(Mama Mu i gavran u još su jednom filmu pokazali važnost prijateljstva i prihvaćanju prijatelja onakvoga kakav jest, sa svim svojim vrlinama i manama.)

Filmski jezik

Djeca su pokretnim slikama izložena od najmanjih dana. Iako je teoretsko znanje sporedno u recepciji filmskog djela, dobro je uvoditi pojmove koji mogu voditi promišljanju, poticati znatiželju i samostalnom stvaranju. Uz ovaj film, koji niti jednom djetetu neće biti prvi susret s animacijom, može se uvesti/ponoviti pojam **animiranog filma** i **animacije** te uvesti pojmove **filmskih izražajnih sredstava** (onoga čime pričamo priču u filmu – čime zamjenjujemo riječi!): **slika, boja, zvuk (glazba/šum/tišina)**.

Animirani film

Film *Tko si ti, mama Mu?* nastao je prema pričama o kravi Mu i njezinom prijatelju gavranu. U pričama je moguće sve, slušajući zamišljamo i nemoguće. No kako snimiti i pokazati takvu priču? Mogu li krave i gavranovi govoriti, pjevati, skakati, roniti? Bi li se film s ovakvom pričom mogao snimiti s pravim životinjama? Zašto? Kroz razgovor s djecom zaključiti kako je izmišljene/zamišljene likove potrebno napraviti, a potom ih „oživjeti“ / animirati – udahnuti im animu – dušu. Od tih je riječi, njihova značenja, nastala riječ animacija, a filmovi nastali takvim postupkom nazivaju se animirani.

Djecu se treba upitati zovu li oni možda takve filmove drugačijim nazivom. Objasniti im da je točno reći i crtani film, ali da je to samo jedna od vrsta animiranoga filma koji se naziva crtani jer je animiran crtež. Da bi crtež oživio, potrebno je napraviti veliki broj crteža koji brzom izmjenom stvaraju privid pokreta odnosno postaju film. Može se djecu upitati znaju li što se još može animirati („oživjeti“) te im ispričati da postoje lutkarski animirani filmovi, kolažni te računalni – oni u kojima se računalnim programima stvaraju i animiraju likovi.

Primjer jednostavne vježbe (stop)animacije za koju je potreban fotoaparat (može mobitel):

Odaberite nešto što ćete s djecom oživjeti! To može biti bilo koji predmet: lutka, kocke, kolaž, torba, slova..., ali mogu biti i sama djeca. Kada odaberete što će to biti, postavite fotoaparat (mobitel) u odnos prema predmetu. Fotoaparat neka bude potpuno nepomičan i snima uvijek isti kadar (okvir slike), a predmet koji animirate pomičite minimalnim pomacima unutar tog „okvira“. Svaki pomak – jedna fotografija. Što su neprimjetniji pomaci, od fotografije do fotografije, i više je fotografija, pokret će biti uvjerljiviji. Napravite niz od desetak-dvadesetak fotografija te ih pogledajte s djecom brzo ih izmjenjujući – dobit ćete pokret.

Takva se tehnika zove stop-animacija i ovisno o vremenu koje imate na raspolaganju, može se s djecom raditi na usvajanju tehnike, a s vremenom i na kratkim animiranim filmovima – za to će biti potrebno stvoriti priču!

Filmska izražajna sredstva

Razgovor se može nastaviti sažimanjem onoga o čemu se razgovaralo: Što je potrebno da nastane priča, što sve treba smisliti? Za priču su potrebni **likovi** koji sudjeluju u nekom **događaju**/radnji, na nekom **mjestu** u nekom **vremenu**. U priči sve to kazujemo riječima, rečenicama. Je li u filmu potrebno to izgovoriti? Zašto nije? Kako smo znali koje je godišnje doba, koje je doba dana, kako se likovi osjećaju...? Dovedi djecu do zaključka da su riječi u filmu zamijenjene **slikom, bojom** i **zvukom** (glazbom, šumovima, tišinom).

Boja

Boja u filmu pomaže u pričanju, stvara ugođaj. U Mami Mu sama boja otkriva koje je godišnje doba, koje doba dana.

Kako je prikazana promjena godišnjeg doba?

(Krajolik, šuma je bila u jesenskim šarenim bojama, dolaskom zima prevladale su blijede boje, svijetle, bijele (snijeg), zaleđene barice/lokvice u dvorištu (kokoš se spotakne na ledu), zaleđeno jezero...)

Zvuk

Osim boje i zvukovi utječu na stvaranje ugođaja – zvuk jesenje kiše, pucanja leda...

Zvuk u filmu, osim govora, čine **šumovi, glazba**, ali i **tišina**.

Film u kojem je glazba protkana pričom, likovi pjevanjem pričaju priču, naziva se **mjuzikl**.

Sinkronizacija

Potaknuti djecu da zaključe da, iako u animiranom filmu nema pravih glumaca, ne vidimo ljude, likovima glasove posuđuju glumci koji svojim glasom slijede priču. Reći im da se taj postupak naziva sinkronizacija.

Za one koji mogu, žele i stižu još - I mi možemo svašta... u vrtiću i u školi

Likovna kultura

Crtamo, slikamo, izrađujemo:

Nacrtati/naslikati najdraži dio filma bojicama ili vodenim bojama/temperama.

Izraditi od plastelina najdraži lik iz filma.

Napraviti scenu za izvođenje predstave – odrediti kutak i postaviti predmete za izvođenje prethodno smišljene priče.

Glazbena kultura

Podijeliti djecu u grupe od petero-šestero. Jedno je dijete u sredini, zatvorenih očiju, a ostali oko njega moraju glasom, pokretom (tapkanjem nogama, rukama, pucketanjem prstima...) proizvesti zvuk kiše – od rominjanja do pljuska. Sve izvode poput padanja kiše – počinju stojeći pa se spuštaju u čučanj i ponavljaju pojačavajući kišu. Neka se sva djeca u skupini izmijene tako da svatko doživi padanje kiše zatvorenih očiju.

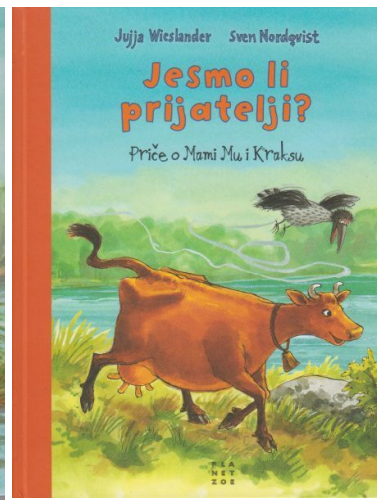
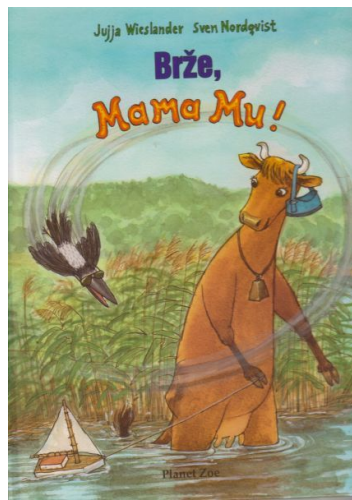
Hrvatski jezik

Sat usmenog izražavanja: Pričamo priču – svaki predmet ima svoju!

U grupama od petero-šestero djece: pred svaku grupu staviti jedan nepoznat predmet o kojem trebaju ispričati: Čiji su? Čemu služe? Odakle su?

(Cilj nije da otkriju stvarnu namjenu predmeta već da osmisle svoju priču: s likovima, događajem, mjestom i vremenom radnje.)

U Gradskoj knjižnici dostupne su slikovnice s junacima ovoga filma. Djecu potaknuti da ih posude i čitaju – samostalno ili s roditeljima.

Izvori:

Mrežna stranica Gradske knjižnice Pula

<https://katalog.gkc-pula.hr/pagesResults/rezultati.aspx?¤tPage=1&searchById=1&sort=0&age=0&spid0=1&spv0=mama+mu>

<https://www.imdb.com/title/tt17528660/>

<https://images.app.goo.gl/g8QM5uxNq4pYby427>

<https://images.app.goo.gl/BYyHJFBGhp7KhwzU9>

Film u školi 2024./2025.

<https://www.kinovalli.net/posebni-programi/film-u-skoli/>

Katalog filmova u programu FUŠ 2024./2025.

https://www.kinovalli.net/site_media/media/filer_public/e6/7d/e67db1b6-db68-46c7-97ed-726346168a5b/fus_interaktivni_katalog.pdf

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

